

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Tilikauden 2023 raportointia koskevat lausuntopyynnöt

Finanssiasiantuntija Linnea Mäkinen ja neuvotteleva virkamies Hanna Talka, VM
22.3.2022

AURA tutuksi: Kuntien ja hyvinvointialueiden tilikautta 2023 koskeva raportointi sekä kevään 2022 raportointikokonaisuudet

Yleistä lausuntopyynnöistä

Lausuntopyyntöjen taustalla: Kunnan ja kuntayhtymän sekä hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän raportoinnin lainsäädäntökehys

Lainsäädäntökehys

Kuntalain (410/2015) 120 a §
Hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 120 §

Laki Valtiokonttorista (305/1991) 2.1.4 §

Valtioneuvoston asetus kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (524/2020)

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (tulossa)

Valtioneuvoston asetus kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (525/2020)

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (729/2021)

Valtiovarainministeriön asetus kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2021 (694/2020)

Valtiovarainministeriön asetus kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2022 (815/2021)

Valtiovarainministeriön asetus hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023 (tilikautta 2023 koskeva asetus on parhaillaan valmisteltavana)

Kuntien ja kuntayhtymien automatisoidun talousraportoinnin käsikirja AURA

Hyvinvointialueiden ja hyvinvointiyhtymien automatisoidun talousraportoinnin käsikirja HVA-AURA (tulossa)

Lausuntopyyntöjen taustalla: Raportoitavat tietosisällöt

Raportoitavat tietosisällöt perustuvat lakeihin ja asetuksiin eli tiedon tarvitsijoiden lakisääteisiin tehtäviin.

Lait

Yleinen velvoite tiedon tuottamiseen:

Kuntalain 120 a §

Hyvinvointialueesta annetun lain 120 §

Tilastointiin liittyvät lait:

- Tilastolaki 208/2004

- Laki THL:stä

Ohjaus ja valvonta: substanssilait kuten pelastuslaki, kilpailulaki, kuntalaki (kriisikunta) yms.

Muut tiedonkäyttötarpeet: valtiosuudet: valtiosuusia koskeva lainsäädäntö, perusopetuslaki yms.

Valtioneuvoston asetukset

Valtioneuvoston asetus kunnan taloutta koskevien tietojen toimittamisesta 524/2020

Valtioneuvoston asetus kunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista 525/2020

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta (tulossa)

Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista (729/2021)

Valtiovarainministeriön asetus

Valtiovarainministeriön asetus 815/2020 kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2022

Valtiovarainministeriön asetus hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2022

Yhteistyöryhmä ja yhteensovittamistyö asetusten taustalla

Yleistä lausuntopyynnöistä

- Valtiovarainministeriö on julkaissut 17.3.2022 Lausuntopalvelu.fi:ssä kaksi erillistä lausuntopyyntöä, joista toinen koskee kuntien ja toinen hyvinvointialueiden tilikauden 2023 raportointiin liittyviä **esityksiä**:
 - [Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023](#)
 - [Lausuntopyyntö valtioneuvoston asetuksesta hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta sekä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023](#)
- Lausuntopyyntöjen vastausaika päättyy keskiviikkona 27.4.2022
- Lisätietoa lausuntopyynnöistä antavat:
 - Tietosisällöt: Hanna Talka (hanna-mari.talka@gov.fi) ja Linnea Mäkinen (linnea.makinen@gov.fi), valtiovarainministeriö
 - Tekniset kuvaukset: Atte Virtanen (atte.virtanen@valtiokonttori.fi), Valtiokonttori

Vastausohjeet

- Kuntaa ja kuntayhtymää koskevassa lausuntopyynnössä lausunnonantajia pyydetään kommentoimaan muutosesityksiä siitä, mitä taloustietoja kunnan ja kuntayhtymän on toimitettava Valtiokonttorille. Lisäksi lausuntoa pyydetään teknisiä kuvauksia koskevista muutosesityksistä.
- Hyvinvointialuetta ja hyvinvointiyhtymää koskevassa lausuntopyynnössä lausunnonantajia pyydetään kommentoimaan valtioneuvoston asetusta hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta. Lisäksi lausuntoja pyydetään valtiovarainministeriön asetusta varten hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista tilikaudelta 2023 raportoitavista tiedoista.
- Pyydämme konkreettisia parannusehdotuksia niistä kohdista, joista olette eri mieltä.
- Lausuntopalautteen käsittelyn helpottamiseksi pyydämme, että lausunto jaotellaan lausuntopyynnön kohdassa *Tavoitteet* lueteltujen osa-alueiden mukaisesti. Tämä helpottaa lausuntojen käsittelyä.
- Myös muut kuin lausuntopyynnön jakelussa mainitut tahot voivat antaa lausunnon.
- Lausunto pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Huomioitahan että annetut lausunnot ovat julkisesti nähtävillä Lausuntopalvelu.fi:ssä.

**Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön
asetuksessa säädettävistä kunnan
taloustietojen toimittamiseen sovellettavista
tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista
koskien tilikautta 2023**

Kuntien raportointia koskeva lausuntopyyntö

- Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettäviin kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettaviin tietosisältöihin ja teknisiin kuvauksiin esitettävistä muutoksista koskien tilikautta 2023
- Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne kunnan taloustietojen toimittamisesta sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista tilikaudelta 2023 raportoitavista tiedoista. Valtiovarainministeriön asetus 815/2021 tilikaudelta 2022 raportoitavista tiedoista annettiin 31.8.2021. Raportoitavissa tietosisällöissä on havaittu tämän jälkeen tarkennustarpeita sekä tietosisältöjen että teknisten kuvausten osalta. Hyvinvointialueiden perustaminen, sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen tehtävien siirto kunnilta hyvinvointialueille sekä uusi rahoitusmalli edellyttää kuntien raportoinnin tietosisältöihin muutoksia.

Kuntien raportointia koskeva lausuntopyyntö

- Lausuntopyyntö koskee palveluluokituksen ja muiden tietokokonaisuuksien sisältöjä ja uusia palveluluokkia, teknisiä määrittelyitä sekä uusia tietokokonaisuuksia.
- Osa-alueet, joista lausuntoja pyydetään:
 1. Kunnan ja kuntayhtymän raportoinnin kokonaisuus ja siihen liittyvä valtiovarainministeriön asetus
 2. Kunnan ja kuntayhtymän palveluluokitus ja sen muutokset
 3. Muutokset eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin ja uudet tietosisällöt
 4. Muutokset teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin

1. Kunnan ja kuntayhtymän raportoinnin kokonaisuus ja siihen liittyvä valtiovarainministeriön asetus

- Yleiset kommentit kunnan ja kuntayhtymän raportoinnin kokonaisuudesta ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta
- Osa-alueeseen liittyvät lausuntopyynnön liitteet:
 - Liite 1. *Valtiovarainministeriön asetus kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023, luonnos asetuksesta*
 - Liite 2. *Valtiovarainministeriön asetus kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavasta tietosisällöstä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023, asetusmuistio*

2. Kunnan ja kuntayhtymän palveluluokitus ja sen muutokset (1/2)

Erityistä huomioitavaa:

- Muutokset palveluluokkien nimiin, palvelukuvauksiin ja huomautuksiin
- Muutokset palveluluokkien sisältöihin: mikäli palveluluokan tietosisältö yhdistetään tai jaetaan, lakkautetaan vanha/vanhat ja perustetaan uusi/uusia. Näin säilytetään palveluluokkakokohtaisen tiedon kustannusten vertailukelpoisuus
- Palveluluokan 5552 *Työllisyyspalvelut* jakaminen kahdelle uudelle luokalle lakisääteisten ja ei-lakisääteisten tehtävien mukaan: Taustalla mahdollinen TE-palvelujen uudistus ja sen liittäminen vos-rahoitukseen

2. Kunnan ja kuntayhtymän palveluluokitus ja sen muutokset (2/2)

Erityistä huomioitavaa (jatkuu):

- Kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien koskevan tiedon keruu: omana palveluluokkanaan KKTPP-kokonaisuudessa vai osana KKYTT-raportointikokonaisuutta
- Summatasot investointien raportoinnissa palveluluokkakokohtaisesti
- Uudet palveluluokat *Sosiaali- ja terveystoimen tulot ja menot tilikaudelta 2023 alkaen* sekä *Pelastustoimen tulot ja menot tilikaudelta 2023 alkaen*
- Osa-alueeseen liittyvät lausuntopyynnön liitteet:
 - Liite 4. Kunnan ja kuntayhtymän palveluluokitukseen esitetyt muutokset,
 - Ks. myös liite 6 ja taulukkomallit

3. Muutokset eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin ja uudet tietosisällöt

Erityistä huomioitavaa:

- Kilpailulain 30 d §:n mukainen markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta (uusi raportointikokonaisuus KKLMY) sekä laajennus TOLT-raportointikokonaisuuteen (taulukkomallin uusi välilehti t06)
- Täydennyksiä tietokokonaisuuksiin kuten TOLT (kts. ed.), KKTPA (valtionosuuslaskennan kehysvalmistelua tukeva uusi tietotarve-esitys taulukkomallin välilehdellä k-t15) ja KKYTT (Opetushallituksen tietotarpeet valtionosuuslaskentaan, taulukkomallin välilehti k-t01)
- Osa-alueeseen liittyvät lausuntopyynnön liitteet:
 - Liite 3. Tietosisältöihin ja teknisiin kuvauksiin esitetyt muutokset
 - Liite 5. Luonnos kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvan taloudellisen toiminnan raportointia koskevasta kuntien ja kuntayhtymien AURA-käsikirjan ohjeistuksesta
 - Liite 6. Kuvaus kulttuurifestivaalien ja -tapahtumien raportointia koskevista esityksistä
 - Taulukkomallit

4. Muutokset teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin

- Hierarkia-, label- ja dimensiokenttien muutokset ja muutokset pakollisuustietoihin
- Osa-alueeseen liittyvät lausuntopyynnön liitteet:
 - Liite 3. Tietosisältöihin ja teknisiin kuvauksiin esitetyt muutokset
 - Taulukkomallit, erityisesti tekniset taksonomia- ja tiedostopaketit

Lausuntopyyntö

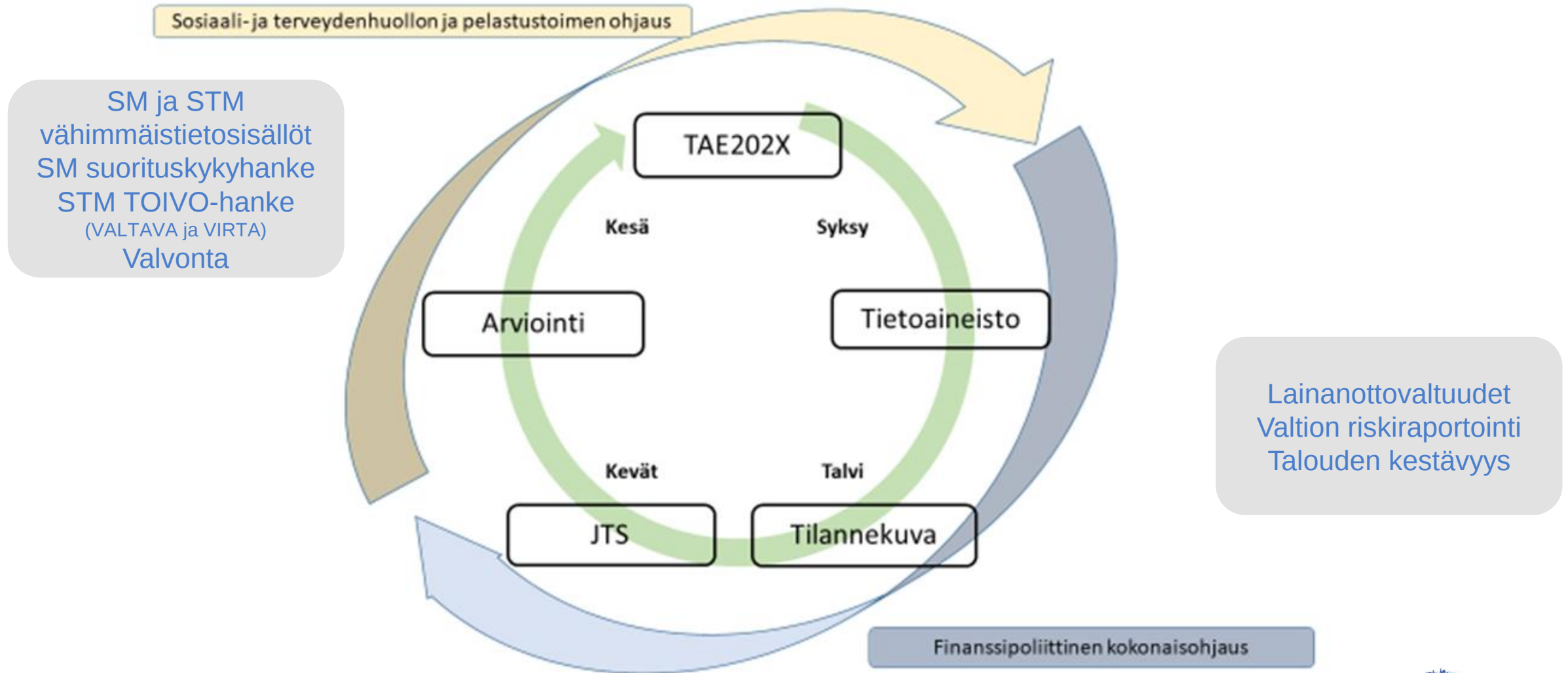
- valtioneuvoston asetuksesta hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta sekä
- valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Hyvinvointialueiden talousraportointi tilikaudesta 2023 alkaen

- Hyvinvointialueiden talousraportointi valtiolle samalla mallilla kuin kuntien raportointikin nyt tehdään
- Valtiokonttorille toimitettavaa taloustietoa käytetään samoihin tai samankaltaisiin tehtäviin kuin kuntienkin taloustietoa
 - Rahoitus
 - Kansantalouden tilinpito ja tilastointi
 - Arviointi ja ohjaus
- Hyvinvointialueiden valtion rahoitusmalli tuo mukanaan uutta: tiheämpi raportointirytmä ja toimialakohtaisen tiedon tuotanto
- Erityisesti huomioitavaa on, että HUS-yhtymä on laissa tarkoitettu hyvinvointiyhtymä ja Helsingin kaupunki soveltaa asetuksia soten ja pelan raportoinnissa

Hyvinvointialueiden valtion vuotuinen ohjausprosessi

1. Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueen taloutta koskevien tietojen toimittamisesta

- Asetus sisältää säännöksen tietojen toimittamistavasta ja aikataulusta
 - Valtiokonttorin taloustietovarantoon
 - Määräaikojen puitteissa
 - Velvollisuus toimittaa uusi korjattu tietosisältö jos toimitetuissa tiedoissa havaitaan virheitä.
- Aikataulu muodostuu tietotarpeiden mukaan: kansantalouden tilinpidon vaatimukset, rahoituksen laskenta, ohjaus ja valvonta
- Lisätietoja: Mäkisen ja Talkan lisäksi Pasi Leppänen (pasi.leppanen@gov.fi)

2. Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän raportoinnin kokonaiskuva ja siihen liittyvä valtiovarainministeriön asetus

- Asetuksella annetaan tarkempi tietosisältö ja tekniset määrittelykset
 - Asetuksen sisältö julkaistaan DVV:n ylläpitämissä verkkopalveluissa, Valtiokonttorin sivustolla sisällöt osin myös tulevan hyvinvointialueiden AURA-käsikirjan liitteinä
- Raportointisykli ja raportoitava kokonaisuus
 - Kokonaistalousnäkymät: hyvinvointialue/hyvinvointiyhtymä yhteensä
 - kuukausiraportointi tuloslaskelma ja tase, ja konsernitilinpäätös
 - Toimialakohtainen näkymä:
 - talousarvio, neljännesvuosi, ennuste, tilinpäätösarvio ja palveluluokkakohtainen raportointi
 - Ei koske suoraan HUSia → yhdyspinta rahoituksen riittävyyden arviointiin ja HUS:n ja hyvinvointialueen väliseen laskutukseen
- Osa-alueeseen liittyvät lausuntopyynnön liitteet: 3, 4, 5 ja 8

3. Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilikartta

- Tilikartta on ollut luonnoksen VM:n nettisivuilla loppusyksystä.
- Merkittävin muutos kuntakarttaan on liikelaitoskaavan poistuminen
- Pyritty säilyttämään kuntatilikarttaa vastaavat numeroinnit
 - Hyvinvointialue voi käyttää tarkempaa tilikarttaa omassa toiminnassaan, Valtiokonttorille tehtävässä raportoinnissa noudatettava asetuksen mukaista tilikarttaa
- Tilikarttaan on tullut toiveita joidenkin tilivälien laventamisesta, mutta se ei tällä hetkellä ole mahdollista kuntatilikartan vastaavuuden säilyttämiseksi.
- Osa-alueeseen liittyvät lausuntopyynnön liite: 6

4. Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän palveluluokitus

- Tarkennuksia nykyisiin kuntaluokituksen sisältöihin ja kevennyksiä investointien kirjaustasoon
- Kiinnittäkää erityistä huomiota seuraaviin asioihin:
 - Onko palveluluokitus yhteensopiva STM:n Virta-hankkeessa laaditun [organisaation riippumattoman luokituksen](https://soteuudistus.fi/toivo-ohjelma) kanssa? (Ks. myös <https://soteuudistus.fi/toivo-ohjelma>)
 - Kuntien raportointiin sisältyneet erittelemättömät luokat poistuvat uudistuksen myötä. Tämä vaikuttaa erityisesti yhteistoiminnan (esim. HUS tai suunnitteilla oleva liikelaitosmalli pelastustoimen yhteistoimintaan) laskujen tuottamisen ja kirjaamiseen kuntaraportointia tarkemmalla tasolla.
 - Hallinnon ja tukipalveluiden palveluluokat käsitellään kuntataloudesta poikkeavasti. Huomioi, että yleisen toimialan tai markkinoilla tapahtuvan toiminnan rahavirrat eivät sisälly valtion rahoitukseen
- Osa-alueeseen liittyvä lausuntopyynnön liite: 7

5. THL:n Sairaaloiden tuottavuus -kyselyn taloustietojen sisällyttäminen raportointiin

- Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän talousraportointiin esitetään sisällytettäväksi Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen *Sairaaloiden tuottavuus* -kyselyyn tietosisällöt, jotka korvaisivat tuottavuustietoja koskevan talouden erilliskyselyn (ks. taulukkomallit, HHYTT, välilehti k-t01 THL:n erillistarpeet hyvinvointialueilta ja hyvinvointiyhtymiltä)
- Raportointi hyvinvointialuekohtaisesti, jo nyt raportointi pääosin sairaanhoitopiireittäin.
- Lisätietoja asiasta: <https://thl.fi/fi/tilastot-ja-data/tilastot-aiheittain/sosiaali-ja-terveydenhuollon-resurssit/sairaaloiden-tuottavuus>
 - THL:n asiantuntijoiden yhteystiedot myös ko. linkin takaa

6. Tekniset määritteet ja pakollisuudet (taulukkomallit)

- Hierarkia-, label- ja dimensiokentät sekä pakollisuustiedot
- Pakollisuustiedoissa:
 - Kiinnitä huomiota summatasoihin investointien raportoinnissa palveluluokkakokohtaisesti, jolloin investointeja ei tarvitsisi raportoida erikseen jokaisen palveluluokan osalta
 - Kiinnitä huomiota myös siihen, että investointien sektoritietoja ei esitetä kerättäväksi investointikulujen ja -tulojen osalta.
- Tilastokeskuksen jo aiemmin päättämä sektoriluokitus on sisällytetty sekä kuntien että hyvinvointialueiden raportointiin
- Teknisiin asioihin pääset kiinni lausuntopyynnön Linkit-osiosta
- Lisätietoja teknisiin kysymyksiin antaa Atte Virtanen, taloustietoarkkitehti, Valtiokonttori atte.virtanen@valtiokonttori.fi

Yhteenveto

- Lausuntopyyntö hyvä välittää myös yhteistyökumppaneille kuten järjestelmätoimittajille, hyvinvointialue ja hyvinvointiyhtymä ovat kuitenkin vastuussa raportoinnista
- Lausukaa kaikesta, isot ja pienet asiat otetaan ilolla vastaan, tavoitteena muodostaa malli, joka palvelee useita tietotarpeita rasittamatta ylen määrin raportoijaa.
- Kehittäminen on ikuista.
 - Tietopohja tulee kokemaan muutoksia myös tulevina vuosina

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

linnea.makinen@gov.fi
hanna-mari.talka@gov.fi